

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Returprovisjon

Finanstilsynets temaundersøkelse om etterlevelsen av reglene for returprovisjon

Verdipapirseminaret, 29. oktober 2020
Simen Advocaat Endre

Innledning

1. Bakgrunn for temaundersøkelsen og Finanstilsynets likelydende brev
2. Returprovisjonsregelverket
3. Oppfølgingen av temaundersøkelsen
4. Overgang til ny modell for håndtering av returprovisjon
5. Oppsummering

1. Bakgrunn for undersøkelsen

- MiFID II innfører strengere krav for mottak av returprovisjon
- Undersøkelse av foretakenes etterlevelse
  - 43 foretak opplyste at de beholder returprovisjon
  - Hovedsakelig knyttet til fondsandeler
  - Utgjorde ca. 1.1 mrd. kroner årlig
- Likelydende brev og oppfølging av dette

2. Returprovisjonsregelverket

- Krav til god forretningsskikk
- Regelverket er gjennomført i verdipapirhandelloven § 10-12 og verdipapirforskriften kapittel 10 I.

Verdipapirhandelloven § 10-12:

§ 10-12. Vederlag fra eller til andre enn kunden

(1) Et verdipapirforetak kan i forbindelse med at det yter investeringstjenester eller tilknyttede tjenester, ikke motta vederlag fra, eller yte vederlag til, andre enn kunden med mindre vederlaget er egnet til å forbedre kvaliteten på tjenesten til kunden, og det ikke svekker foretakets evne til å opptre ærlig, redelig og profesjonelt i samsvar med kundens beste interesser

Hovedregel - foretak tar seg direkte betalt fra kunden

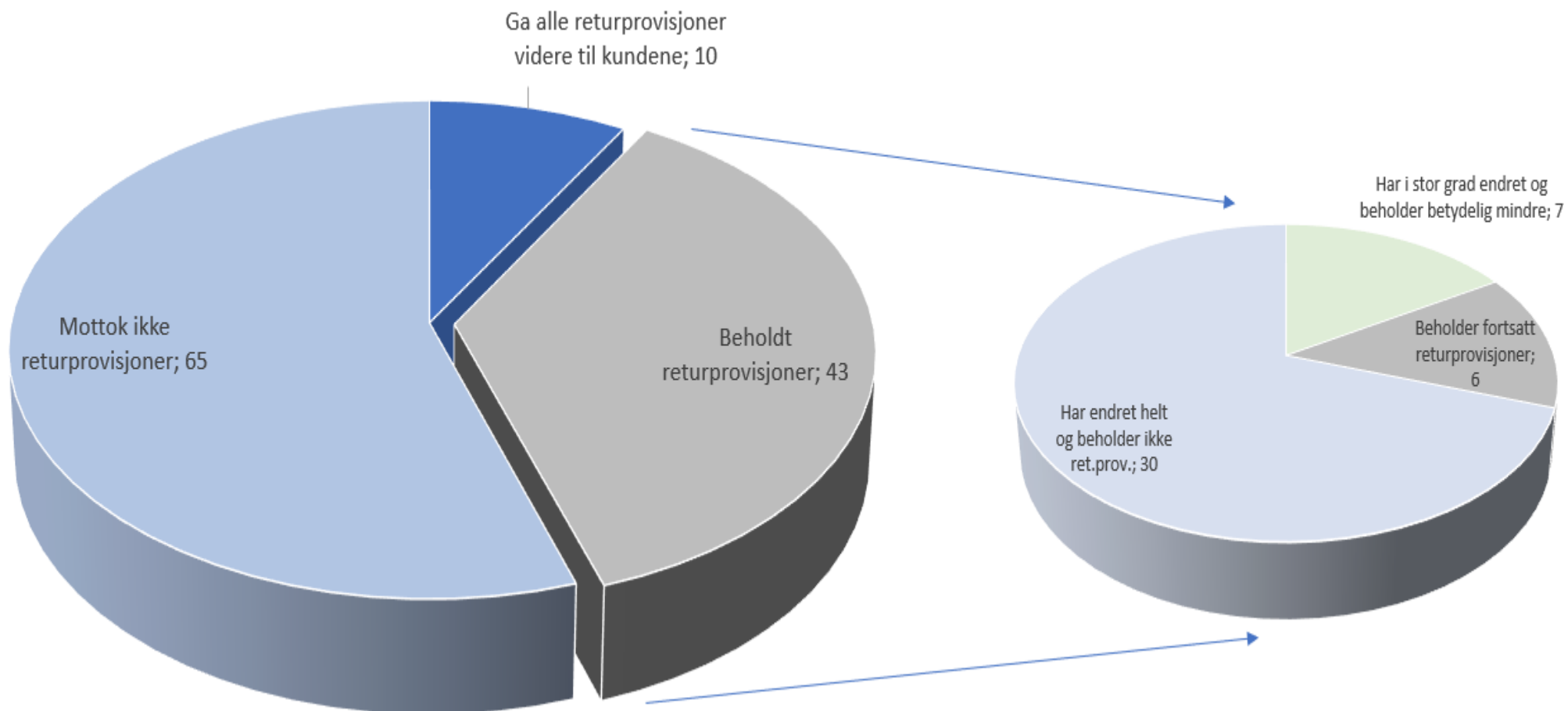
2. Returprovisjonsregelverket

- Verdipapirforskriften kap. 10 I.
  - Kvalitetsforbedring som står i forhold til mottatt vederlag
  - Relevant for kunden
  - Reell vurdering på kundenivå
  - Krav til dokumentasjon

3. Oppfølgingen av temaundersøkelsen

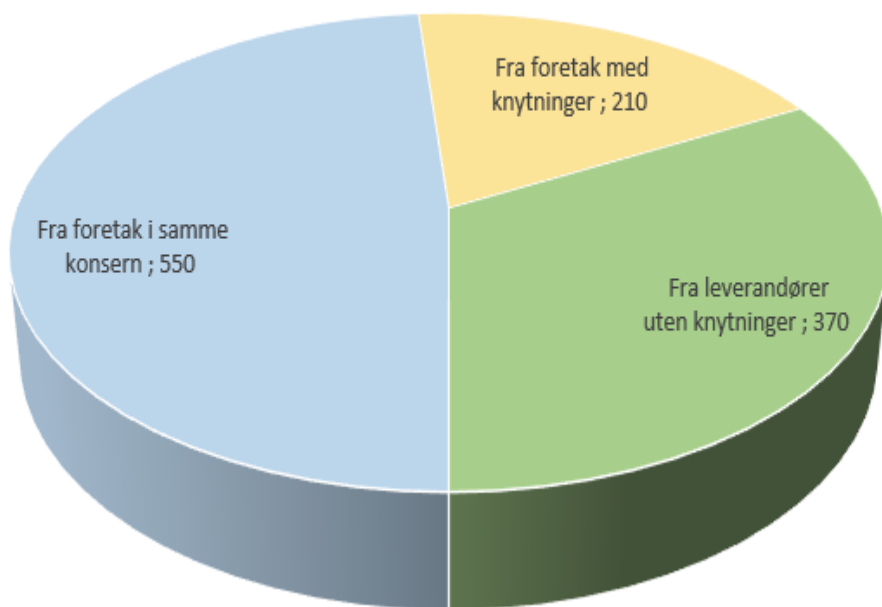
- Finanstilsynets foreløpige vurdering var at foretakene i liten grad hadde innrettet seg etter regelverket
- Foretakene bedt redegjøre for gjennomførte tilpasninger etter Finanstilsynets likelydende brev

70% av verdipapirforetakene som tidligere mottok og beholdt returprovisjoner har lagt om modellen, og beholder ikke lenger returprovisjoner. I tillegg har flere foretak endret.

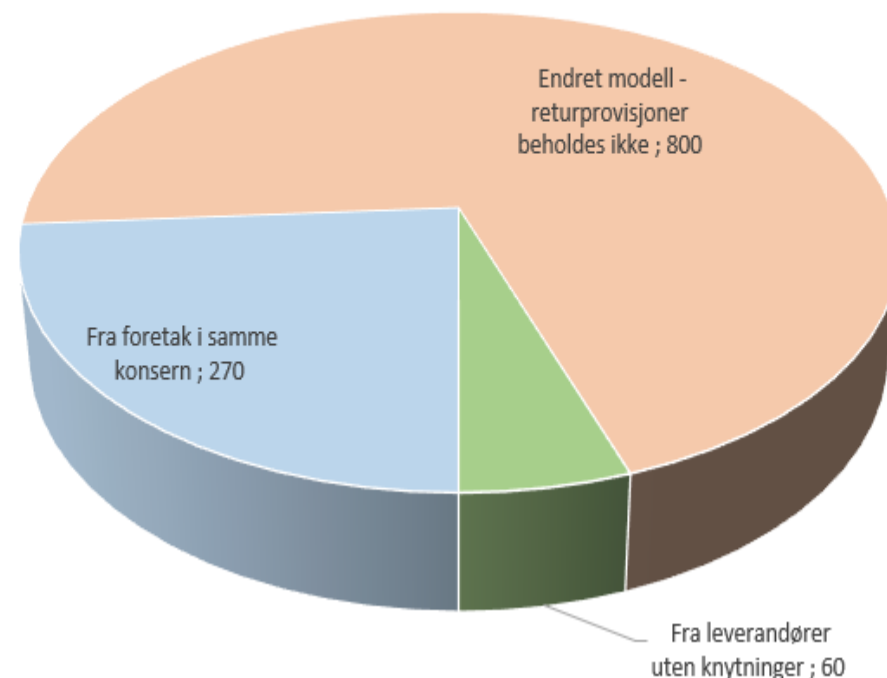

Reduksjonen i beholdte returprovisjoner fra finansielle instrumenter estimeres til å utgjøre 800 millioner kroner årlig, en reduksjon på 70 %.* Returprovisjoners andel av verdipapirforetakenes inntekter er redusert fra 7 til 2 %.

Beholdte returprovisjoner - finansielle instrumenter
Estimerte årlig beløp i millioner kroner
før endringer

Beholdte returprovisjoner - finansielle instrumenter
Estimerte årlige beløp i millioner kroner
etter endringer

*I tillegg er det også reduserte returprovisjoner fra forsikringsplattformer, estimert til å utgjøre 300 millioner kroner.

4. Overgang til ny modell for håndtering av returprovisjon

- Endring av honorarmodell til direkte betaling fra kunden
- Overgangsperioder
- Avgifter betalt av produsent

5. Oppsummering

- Foretakene har i stor grad innrettet seg
- Endringer i modeller og nettoandelsklasser
- Foretakene må ha høy bevissthet og gode rutiner/prosedyrer for oppfølging og dokumentering av mottatt returprovisjon
- Finanstilsynet vil fortsette å følge opp etterlevelsen

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY